СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ   РІК XL. Ч. 139.   Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 16 червня 1932.   VOL. XL. No. 139.   Jersey City, N. J., Thursday, June 16, 1932.   THREE CENTS.

ҐРУПА ГУВЕРА ОПАНОВУЄ КОНВЕНЦІЮ

ПРОГИБІЦІЙНА ПЛЯТФОРМА БУДЕ ПЕВНО ПОМІРКОВАНА.

ШИКАГО. — Конвенція републиканської партії почалася, як було заповіджено, у вівторок рано. Конвенція видно не викликує великого зацікавлення, бо одна третина делеґатських місць була порожна. Порожні теж були ґалерії.

При відкриттю конвенції не було провідників партії, які збиралися в інших місцях, щоби нарадитися над плятформою партії, яка має бути предложена конвенції. Найбільше клопоту завдає їм все ще таки прогибіційна точка. Щоби ця клявзуля випала якнайбільше поміркована, виключено від участи в укладанню її всіх крайніх, між іншими і сенатора Бингема, завзятого ворога прогибіції.

Конвенцію відкрив сенатор Дікінсон. У своїй промові він вихвалював заслуги републиканської партії за останні чотири роки. Промова не викликувала великого запалу, з вимком деяких уступів про президента Гувера, котрі зустріто рясними оплесками. З цього видно, що прихильники Гувера опанували зовсім конвенцію та що її перебіг буде такий, як цього собі бажає Гувер, котрий зноситься з проводом конвенції телефонічно.

Президент Гувер один може вратувати кандидатуру Чарлза Куртиса на уряд віцепрезидента Злучених Держав, але можливе й таке, що президент не захоче цього зробити, бо провід партії переконає його, що інтерес партії вимагає іншого кандидата. Цим кандидатом був би правдоподібно Чарлз Дос, котрий уже був віцепрезидентом за президентури Кулиджа.

ҐРІН ДОМАГАЄТЬСЯ ДОПОМОГИ ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ.

ШИКАГО. — Ґрін, голова Американської Федерації Праці, зявився перед резолюційним комітетом републиканської партії, щоби предложити йому домагання робітничих юній.

Ґрін підчеркнув, що плятформа мусить мати в собі такі уступи, які додалиб охоти безробітним. Можна це зробити ріжними способами, приміром, через заяву в користь 5-дневого тижня праці, почавання ріжних публичних робіт, будівель, тощо. Уряд мусить тепер уже думати про те, як забезпечувати людей на старі роки. Юнії заявилися теж за заведення 2.75% пива.

ПОМЕР ПІДЧАС ПРОМОВИ.

ВАШИНҐТОН. — Конгресмен Едвард Е. Еслик з Тенесі впав неживий у палаті послів конґресу підчас своєї промови за бонус для ветеранів. Причиною смерти був удар серця.

Смерть викликала глибоке враження. Засідання конгресу зараз перервано, а на конгресі обнижено на знак жалоби прапор до половини щоглі.

ФРАНЦІЯ ЗАБИРАЄ ЗОЛОТО З АМЕРИКИ.

НЮ ЙОРК. — Франція відкликала з Америки свої останні золоті резерви, які виносять 55 мілионів долярів.

Наслідком цеї трансакції ціна доляра пішла вгору.

СУД ПЯТНУЄ НЕСПРАВЕДЛИВЕ ПОСТУПОВАННЯ ЮНІЇ.

НЮ ЙОРК. — Перед найвищим судом розглядано тут справу викинення з електричної юнії робітника Йосифа Блека. Викинено його за те, що він безправно займався роботою, яка не належить до його діяльности.

Видаючи вирок, суддя підчеркнув, що судови не хочеться вмішуватись у внутрішні справи юнії. Колиж орґанізація, будьтоби зорґанізована для поправи долі робітників, кривдить тих робітників, то суд мусить вмішуватися. Далі суддя напятнував юнію за те, що вона викидала члена, не подавши йому закидів, і викидала його в такий час, коли він не може знайти собі роботи. Робітники, говорив суддя, повинні в життю держатися тих засад справедливости, яких переведення вони добиваються від підприємців.

ЗРІСТ ЧИСЛА БЕЗПРИТУЛЬНИХ ЖІНОК.

НЮ ЙОРК. — Армія Спасення подає в свойому звіті, що останніми часами зросло незвичайно число жінок, які добиваються від орґанізації притуловища. Число це зросло за кілька останніх місяців на цілих 50 процентів.

Більшість просячих є замужними й матерями. Є між ними теж багато культурних дівчат.

ЗЕМЛЕТРУС У НІКАРАҐВІ.

МАНАҐВА. — У вівторок раненько відчула ця околиця чотири легкі потрясення землі. Потрясення тревали лише кілька секунд і не зробили ніякої поважної шкоди, але через тяжкі досвіди з землетрусами в минувшині населення було сильно залякане.

Це, здається, було тесаме потрясення, яке далося відчути в столиці Мексика. Про подібні потрясення доносять теж з мексиканського Гондураса, теж у центральній Америці.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА В ЕМБРІДЖ І АЛІКВІПІ!

СОЮЗОВІ ЗБОРИ

відбудуться

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 19-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1932 РОКУ

в годині 4-тій пополудни

В ГАЛИ ВІДДІЛУ Ч. 276 В ЕМБРІДЖ, ПА.

Говорити будуть: гол. предсідатель **М. Мурашко** і редактор Свободи, **д-р Л. Мишуга** в справі реформи У. Н. Союза.

УКРАЇНСЬКА ГОДИНА НА РАДІО.

Український хор ім. О. Кошиця в Філаделфії, Па., співатиме на радіо зі стації WFI, в суботу, 18-го червня, від 3-тої год. до 3.30 пополудні. Програм: 1) "Our Father" (хор); 2) Арія із „Запорожця за Дунаєм" (п. Г. Павловський); 3) „Жала Уляна" (хор); 4) Стрілецькі пісні: „Човник хитається" і „Дівчино, рибчино" (п. Т. Свистун); 5) „Ой, горе калині при долині" (хор і соло панна М. Хромчак); 6) „Айстри" (пані А. Мельник); 7) „Стелися, барвінку" (хор); 8) „На городі калиновонька" (хор). Акомпаніямент — пані: К. Дубас і І. Скуба. Діриґент Г. Павловський.

КАТУЮТЬ ДІТЕЙ.

Учитель мужеської виділової школи, а заразом секретар „Огніска" в Чорткові, п. Островський, хотів, видно, почванитися своєю силою і на жертву вибрав собі ученика своєї кляси, Українця Курія. Ученика того збив згаданий панок так тяжко тростиною по голові, що хлопець лежить на смертній постелі. П. Островського завішено в урядуванні і проти нього ведеться слідство.

ГРАБІЖНИЦЬКИЙ НАПАД.

До мешкання Йосифа Фіяльковського в Бориславі добулися в ночі два бандити і, стероризувавши його револьверами, забрали йому кілька тисяч зол., призначених на виплату робітникам фірми „Ґаліція", де він служить машиністом. Коли він почав кричати, один бандит ранив його вистрілом у груди. Бандити втекли, а раненого відставили до шпиталю.

УБИВСТВО В ЧЕРНІВЦЯХ.

Серед міста Чернівців упав револьверовий стріл, що положив трупом Стефана Камінського з Калічанки. Свого часу Камінського побили на Калічанці так тяжко, що він мусів піддатись операції. Недавно вийшов з лічниці і впав жертвою особистих порахунків. Поліція зловила Олексу Бордерюка, що втікав з револьвером у руках. В його мешканню знайшли ручну гранату.

ВІДБИРАЮТЬ ТРИЗУБИ.

Поліційні агенти відбирають на вулицях міста Тернополя в Українців відзнаки тризуби. В останньому часі відібрали їх також у двох учениць з гімназії УПТ-ва „Рідна Школа".

КАТАСТРОФА В СУДІ.

Підчас судової розправи в Бастії на Корсиці завалилася стеля на голови людей, що знаходилися в суді. Зпід румовищ добули 15 трупів, між ними двох адвокатів, бурмістра і кількох урядовців. Багато осіб сильно потовкло.

ВОЮЮТЬ З ВИРОБАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ФАБРИКИ.

Комісар відділу скарбової контролі в Новім Селі, п. Збараж, обїжджаючи кооперативи Новоселечини, заборонив тримати на складі вироби фабрики „Нова Фортуна", мотивуючи свою заборону тим, що фабрика збанкротувала і вже не істнує. В своїй ревности посунувся так далеко, що вимагав заліплювати на пушках „Фортуни" її фірмові написи. Це трапилося в крамниці ПСК у Добромирці і в кооперативах у Гущанках, Ободівці і Гниличках.

НЕМА ТО, ЯК У КОЛЄКТИВІ!

В селі Волсвині, пов. Сокаль, є спілка, до якої належить більшість господарів села і яка була власником біля 1,200 моргів ліса й пасовиск. Але „спільне" добро не те, що власне, і хто хотів, рубав, що хотів, і для власного вжитку й на продажу, не питаючи про дозвіл „повновласника". Крадіж громадського колективного добра була предметом конкуренції. Врешті нема вже що розкрадати, бо руїнницька господарка зовсім знищила ліс. До цього ще вмішався „постерунок" і староство покарало багато членів спілки за грабіжницьке вирубування ліса грошевими карами від 20 до 100 зол. Загальна квота всіх грошевих коштів дуже висока. Це дуже маркантна подія й свідчить про „колективну етику" громадян.

ДВА ПРИСУДИ СМЕРТИ ЗА ШПИГУНСТВО.

Новгородський окружний суд у Барановичах засудив на кару смерти двох братів Миколу і Гаврила Чигирів із столпецького повіту за шпигунство в користь сусідньої держави. Оборонець відкликався до ласки президента.

НЕХТУЮТЬ УКРАЇНСЬКУ МОВУ.

Маґістратське евіденційне бюро у Львові не вписує до реєстру зголошень, виповнених українською мовою, наслідком чого терпить евіденція українського громадянства. Досвідчив того між іншими інж. С., якому сказали, що зголошення даної особи не втягнене до евіденції тому, що було написане по українськи.

ВЕЛИКА ПОЖЕЖА.

У Вислоцьку пов. Столин, вибух вогонь, що поширився на ціле місточко і знищив 58 мешкальних домів. Околичні селяни почали грабити вратовані з пожежі річи, наслідком чого кілька осіб арештовано.

ПОВІСИЛИ ЗА ШПИГУНСТВО

Наглий суд у Кобрині засудив на смерть Івана Козловського з пинського повіту, якого зловили на границі при шпигунстві. Його повісили на вязничному подвірю.

ІТАЛІЙСЬКИЙ СТАРШИНА ВИКРАДЄ ІТАЛІЙСЬКУ ГРАФЯНКУ.

В Міялно 30-літній старшина Каміль Бернелі закохався у 18-літній ґрафянці Люізі Мантегацца, яка походить із старого шляхотського роду Льомбардії. Її батьки й чути не хотіли про те, що їх дочка хоче одружитися з Барнелім, який походив із плебейського роду. Тоді старшина за згодою своєї коханої „викрав" її і завіз до свого товариша. Вона не писала до батьків листа, в якому пише, що кінчить само губством. Всю її родину огорнув смуток і розпука. Коли Бернелі прийшов до них і довідався, що вони жалують тепер за свій суворий поступок супроти своєї дочки, та колиб вона жила, то позволилиб їй одружитися з ним — зажадав від них, щоб вони це потвердили на письмі. Вони так і зробили. А там — усе вияснилось і всі були вдоволені.

КОНДУКТОРИ, ЩО ГРОШІ ЗА БІЛЄТИ ЗАБИРАЛИ СОБІ.

У Вильні арештували двох кондукторів, Юзефа Солінського й Миколая Кадлубовського, за те, що вони гроші за білети, видавані в поїзді, забирали собі.

НАГЛА СМЕРТЬ НАСЛІДНИКА ЧЕХОВСЬКОГО.

В мешканні при вул. Пелчинській у Львові помер нагло Тадей Шимчак, аспірант поліції, керовник бриґади протидержавних проступків. Шимчук прибув недавно до Львова зі Станиславова і після вбивства ком. Чеховського обняв його становище. Умер на удар серця, бо нарікав передтим на серцеві недомагання. Мав 31 років.

БОЛЬШЕВИЦЬКА БІДА.

Тому, що запас заграничних валют у радянській державній касі вичерпався, радянський уряд рішив відкликати з заграниці студентів, що вчаться на державний кошт у заграничних вищих школах. Значна частина студентів, що дістали зазив вертатись, відповіла відмовно, зрікаючися всяких підмог, щоби тільки могли остатись за границею.

ШЕВЧЕНКО ПО ПОЛЬСЬКИ.

Накладом Держвидату в Харкові вийшов збірник поезій Шевченка в польській мові (переклади Сирокомлі, Совінського, Твердохліба й ін.) Переклад редагував док. В. Гнатюк і Ізотов (?).

ПОРУЧНИК ЗАСТРІЛИВ ПЛЮТОНОВОГО.

В Гродні скоїлася трагічна подія. Два пяні підстаршини робили на місті авантури, зачіпаючи прохожих. Ті звернулися за інтервенцією до поручника Ґералтовського, що йшов вулицею. Тоді Ґералтовський приказав пяним підстаршинам іти з ним до команди міста. А що вони його не послухали, поручник приказав двом воякам під зброєю, щоби завели авантурників до команди. Однак плютоновий Новаковський добув револьвера і загрозив смертю кожному, хто посміє його доторкнутися. Щоби зробити кінець авантурі, пор. Ґералтовський вирвав з рук Новаковського револьвер і чотирма стрілами положив його на місці трупом.

ЛЯХИ АРЕШТУЮТЬ УКРАЇНЦІВ ЗА УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНІХ ОРҐАНІЗАЦІЯХ

ПОЛІЦІЯ АРЕШТУВАЛА БЛЯНКУ БАРАНОВУ ЗА ЗВЯЗОК З ЖІНОЧОЮ ЛІҐОЮ МИРА И СВОБОДИ. АРЕШТОВАНО КІЛЬКОХ УКРАЇНЦІВ „ЗА ЗРАДУ ДЕРЖАВИ".

ЛЬВІВ (Західня Україна). — Дня 1 червня польська поліція арештувала в Тернополі жінку посла д-ра Ст. Барана, п. Блянку Баранову. За причину арешту подають її звязки м Міжнародньою Ліґою Мира й Свободи. Пані Б. Баранова щойно вернулася до дому зі Львова. Негайно по арешті поліція перевела докладну ревізію в її помешканню та в помешканні її рідні у Львові, де П. Б. Баранова мешкала в часі свого побуту у Львові. Нічого каригідного поліція не знайшла, але арештовану тримають під ключем.

Трохи раніше політична поліція перевела докладну ревізію в Тернополі в фабриці паперців і туток „Будучність" та в льокалю спортового товариства „Поділля" в домі тернопільської філії „Просвіти", але нічого підозрілого не знайдено. Також переведено ревізію в фабриці „Калина", де ревідовано також особисто кождого робітника та робітницю й технічний персонал та членів адміністрації. І тут теж поліція нічого не знайшла такого, до чого моглаб причіпитися.

Дня 31 травня на стації в Тернополі при висіданню з вечірнього потягу поліція арештувала кандидата адвокатури Василя Бачинського й забрала в нього всі папери та документи. На другий день В. Бачинського переслухано в слідчім уряді й заявлено, що він арештований під замітом державної зради.

В Луцьку арештовано помічника начальника складу „Народної Торговлі", Василя Паламаря, родом з Рогатинщини. В. Паламар уже був раз арештований в лютім, коли йому поліція закидувала переховання й розповсюднення „Сурми" та приналежність до УВО. Потримавши місяць у вязниці, поліція його звільнила зпід арешту „з браку доказів вини". Нове його арештування переведено по наказу бережанського суду, де має відбутися розправа, на яку поліція має доставити п. Паламаря.

ЛЯЦЬКА ВЛАДА ПЕРЕШКАДЖАЄ РАТУВАТИ ГОЛОДУЮЧИХ УКРАЇНЦІВ.

ЛЬВІВ (Західня Україна). — Заходом Повітового Комітету для голодуючих на Гуцульщині, на чолі якого стоїть о. канонік Степан Мохнацький, вислано дня 25 травня один вагон збіжа й бараболі до голодуючих районів. 27 травня вислано другий ваґон.

Тут треба зазначити, що тернопільське воєвідство, звідки ці вагони йшли на Гуцульщину, не дало, хоч обіцяло, знижки фрахту на 50%. У воєвідстві своє недодержання обіцянки пояснили тим, що знижку буде робитися лише на перевіз того збіжа, яке посилатиметься виключно до розпорядимости польського Повітового Комітету для „Безробоця" в Косові. Отже Поляки стараються, щоб українські жертви голоднім ішли на допомогу Полякам через польські комітети.

АНҐЛІЯ ПІСЛАЛА ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ ДО ЧІЛЄ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Анґлійське адміральство післало поспішно до Чілє воєнний кружляк „Дурбан" для охорони інтересів британських горожан. В Чілє тепер до влади прийшов радикальний уряд, який загрожує конфіскатою майна не лише своїх горожан, але й чужинців.

ФАШИСТИ АҐІТУЮТЬ НА РАДІО.

БЕРЛІН (Німеччина). — Брінінґ заборонив був провадити радіом політичну пропаґанду всім партіям, а в їх числі і націонал-соціялістам. Новий канцлер, фон Папен, дозволив націонал-соціялістам (фашистам) провадити свою пропаганду при помочі радія.

Першу промову на радіо виголосив помічник Гітлера, член райхстаґу Штрасер. Він говорив про завдання фашистівського руху в Німеччині та запевняв, що фашисти є противниками погромів та інших переслідувань льояльних національностей. Казав він, що націонал-соціялісти мусять домагатися знесення заборони Німеччині тримати їй потрібну армію й т. п.

Промову Штрасера передано через усі німецькі радіо-стації й її могла слухати ціла Европа.

МНОГОПАРТІЙНІСТЬ У ФРАНЦУСЬКІМ ПАРЛЯМЕНТІ.

ПАРИЖ (Франція). — Французький парлямент уже остаточно укомплектувався. Всі посли поділилися на 17 політичних партій. Найслабша партія комуністична, що поділена на дві ворогуючі між собою партії. Одна комуністична партія має 10 послів, а друга 9. Найбільшою групою є партія радикально-соціялістична на чолі з премієром Еріо. Вона має 160 послів. За нею йде партія соціялістична на чолі з Блюмом, бо має 131 членів.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодинока число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницю:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ІМПЕРІЯЛІСТИ ВСІ ОДНАКОВІ

У великому американському журналі „Форен Аферс" появилася стаття про війну на Далекому Сході. Цею статтею, автор її, Карло Радек, редактор московських „Ізвєстій", пробує показати Американцям на широкі експанзивні імперіялістичні наміри Японії на Сході. Він підчеркує, що Японія нарушує американські інтереси та що Японія певна, що Америка дасть собі на голові кілок тесати, — словом, немовби хотів застидати Америку і тим способом привести її до якогось рішучого кроку проти Японії.

Як видно по відкликах американської преси, крик Радека лишився голосом вопіючого в пустині. На Американців його стаття зробила враження, що Росія відчуває, що Японія грубо нарушує її інтереси на Далекому Сході, що Росія не має тепер сили боронити цих інтересів, бо вона боїться, що на випадок війни першою жертвою впаде московський уряд, та що через те Росія пробує намовити Америку виступити проти Японії в обороні американських інтересів.

Та ця невдача Радека це його справа, а нас у його статті цікавить інше, а саме відношення Росії до Манджурії й Китаю. Радек не питається, що Росія має робити на Далекому Сході. Він не говорить, яким правом Росія дістала свої впливи, котрі тепер нарушує Японія. Він не каже, що ці впливи, інтереси, території були набуті таким самим способом, яким Японія набула свої. Він говорить про права Росії, не кажучи, що ті „права" набув російський царат бандитським нападом на мирні народи. Він говорить про „територіяльну цілість" Росії, дарма, що території для Росії загарбав царат імперіялістичними затіями, інтриґами та насильствами. Він говорить про російські інтереси, загрожені пануванням мікадових мілітарних клік, але не говорить, що ці російські інтереси були добуті теж мілітарною клікою й що ще й нині їх боронить мілітарна кліка Росії, яка для народу Манджурії таксамо чужа, як мілітарна кліка японських генералів і адміралів.

Словом, Радек говорить, немовби Росія була оборонцем чогось справедливого, ненарушеного, святого. Старий спосіб російських царів та всіх інших грабіжників говорити про свої права як святість та промовчувати права тих, котрі грабіжників на оборону своїх прав не кликали.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЖІНОЧИЙ КОНГРЕС В АМЕРИЦІ

IV.

Третій день Конгресу розпочався звітами уступаючого уряду Союза Українок в Америці. Касієрка, пані Марія Ленчук, здала докладний звіт з приходів та витрат Союза та зі стану каси. Від часу оснування Союза в 1925 році до каси Союза вплило $1,922.28, а витрат було $1,773.48. Готівкою в касі лишилося $148. Касієрка подала докладно й точно звіт, з чого були приходи, а також точно, на що і які були витрати.

Секретарка Союза Українок, панна Катерина Е. Шутак, здала докладний звіт зі своєї секретарської праці та з діяльности Союза Українок, в якій вона брала активну участь. В свойому звіті вона переповіла про початки організації та подала точний звіт про зріст і розвій організації та про працю як серед Українців в Америці так і на міжнародньому полі. Точно день за днем переповіла, де і яку акцію самостійно, або в спілці з іншими українськими чи чужинецькими організаціями брав СУА. З того звіту видно, що Союз Українок відкликався на кожду важну подію в українському життю в Америці й у Рідному Краю та відповідно на те реаґував. Свій звіт К. Е. Шутак закінчила точним звітом про скількість відділів Союза Українок, як активних так і тих, що зголосилися до Союза, але своєї активности не виявили.

Д-р Неоніля Пелехович прочитала докладний звіт про медично-допомоговий фонд, який засновано при СУА підчас „пацифікації" Галичини. Цей фонд спочатку був призначений на негайну допомогу жертвам „пацифікації", а пізніше призначено його на український шпиталь у Львові. За час істнування фонду зібрано $1,662.79, які через Обєднання переслано до Рідного Краю. Управа медичного фонду складається з таких осіб: д-р Н. Пелехович, голова; п. Катерина Берків, містоголова; п. Павлина Авраменко, секретарка; п. Катерина Е. Шутак, касієрка; п. Анна Онищук, фінансова секретарка. Після докладного звіту про діяльність медично-допомогового фонду д-р Н. Пелехович внесла предложення, щоб цей фонд далі істнував і продовжував свою діяльність. Це внесення принято одноголосно.

Пані Антоніна Латишевська здала звіт про діяльність конгресового Комітету в підготові Конгресу. Представниця від Союза Українок в Канаді, пані С. Стечишин, виголосила довгу промову про діяльність і завдання тамошнього Союза Українок. Делегатки та гості з великим зацікавленням вислухали відомости про діяльність Українок у Канаді. Рясними оплесками делегатки висловили своє задоволення як зі звіту так і з признання корисної та пожиточної праці своїх сестер у Канаді.

Українська артистка Марія Гребенецька зголосилася до слова й говорила про значіння та потребу українського національного театру в Америці й кликала жіноцтво звернути свою увагу на цю справу, яка має велике загально - національне виховниче значіння.

Предсідниця СУА, пані О. Лотоцька, як член статутової комісії, прочитала проєкт статута Союза Українок, який був вироблений секретаркою СУА, Катериною Е. Шутак, а Конгресом переданий до розгляду статутової комісії. Комісія поробила невеликі зміни, а Конгрес одноголосно приняв новий статут, який вироблено в українській та англійській мові. Після того пані О. Лотоцька прочитала поіменно тих делегаток, які управнені до голосування, й пояснила порядок виборів.

Конгрес подякував за працю уступаючому урядови СУА та уділив йому вотум довіря. Після того приступлено до голосування при помочи записок кандидаток до Головного Уряду СУА.

Головою СУА вибрано знову паню О. Лотоцьку, а заступницями — пані Анну Кмець з Йонкерс, Н. Й., та Анастасію Рибакову з Филаделфії. Секретаркою вибрано паню А. Ваґнер з Джерзи Сіті, Н. Дж., а рекордовою секретаркою — панну Марію Боднар з Ню Йорку, Н. Й. Касієркою вибрано панну Стефанію Абрагамовську з Ню Йорку, Н. Й. До ревізійної комісії вибрані пані: Анна Боївка з Маганой Плейн, Па.; Емілія Угорчак, Джерзи Сіті, Н. Дж.; Ірина Гундяк з Трой, Н. Й. До резолюційно-пресової комісії вибрано Катерину Е. Шутак; до конвенційної комісії Марію Ленчук; до комісії міжнародніх звязків д-ра Неонілю Пелехович.

Вибором уряду й комісій закінчено троходенні наради Першого Українського Жіночого Конгресу в Америці.

Подякою предсідниці СУА, пані О. Лотоцької, всім делегаткам за працю й участь у нарадах зізду, а також подякою гостям за відвідини васідань Конгресу та співанням „Ще не вмерла Україна" закінчився Перший Український Жіночий Конгрес в Америці. Потім відбувся концерт, уряджений на честь делегаток та гостей Конгресу.

Отсе перший раз в Америці відбувся жіночий конгрес. Це перший раз в життю американської української еміґрації зіхалися жінки на те, щоб закінчити остаточно підготовчий період своєї всеамериканської жіночої організації й повести далі плянове організаційне життя. **На цьому Конгресі українські жінки в Америці показали, що вони гідні своєго імени української жінки, що вони достойні своїх сестер-Українок, які на рідних землях та на еміґрації йдуть у перших лавах борців за українську національну справу, в перших лавах змагань за свободу й право не лиш українського народу, української жінки, але й цілого людства.** Тепер дійсно українські жінки показали в Америці, що вони здібні власними силами перевести поважний конгрес, утворити міцну організацію й послідовно та вперто працювати, в багатьох випадках переважаючи українських мужчин.

Всі дебати на зізді провадилися спокійно, помірковано, без непотрібної бомбастичности й зайвого горячкування та нервування. Рідко коли доводиться стрічати більші українські зборі, чи конгреси, на яких мужчини заховувались з таким тактом і з такою холодною розвагою рішалиб справи. Українська жінка в Америці піде своїм шляхом з високо піднятою головою, піде далі разом зі своїми батьками, чоловіками й синами, як рівна з рівними в боротьбі за одну спільну ідею.

Перший Конгрес Українського Жіноцтва в Америці став тим дороговказом, від якого починається новий і широкий шлях організаційного життя та розвитку громадсько-публичної діяльности української жінки. Треба лише пошкодувати, що молодше покоління Українок-Американок ще не втягнулося до такої праці, бо йому треба буде перебрати спадщину й бути проводом у майбутньому.

Гріш, що даш на рідні школи,
Не пропащий гріш ніколи.
Вернеться, зросте він згодом
В міліони між народом.
А віддасть його Вкраїні
Молоде те покоління,
Що у рідній вчилось школі
Добувати долі-волі.

Даймо змогу „Рідній Школі" в Старому Краю наладнати широку постійну мережу сталих рідного національного виховання на українських землях.

Кождий сотик, кождий даток
Нашій „Рідній Школі" в дар
Це майбутнього завдаток,
Це на ворога удар.
Рідна Школа — наша зброя,
Рідна Школа — це наш щит,
В Рідній Школі — місць героя,
Що неволю повалить.

ДО КОЗАКІВ НА ЧУЖИНІ.

Розбили нас і розігнали...
Забрили ми у чужину.
Нарешті тут то ми пізнали,
Як жив козак в старовину.

Козацьку правду відшукали
Під порохом чужих брехонь,
У вірш палкий її убрали
Й роздули визвольний огонь.

Вона у нас вже на прапорі,
В її вдивляємось слова,
Вони блищать, як в небі зорі,
Як отаманська булава.

Далеко промінь їх сягає
І вказує нам шлях до хат,
Де плач невольницький лунає,
Здира де шкіру з брата кат.

І ми на шлях цей мусим [стати,
Хоч з батогом одним в руках,
Що нам ворожії гармати,
Коли в нас пісня на устах?!

—o—

Тепер до тебе, брате, слово
Що й тут на волі в чужині
Ярма не скинув духового,
Забув за визвольні пісні.

Очумайсь, брате!... Вже [доволі
Носить вороже ярмо.
Борись, борись за світло волі:
У час борні ми живемо!

Не звязуй путом вільні ноги;
Не задивляйсь на Москву,
Бо зійдеш з битої дороги
І попадеш ти на слизьку.

Притопчуть знов тебе в гря- [зюку,
Світами будеш знов блукать;
А ні, так підеш на „науку",
В Сибір, в Соловки ліс рубать.

С. Савицький.

КНИЖКИ В АНҐЛІЙСЬКІЙ МОВІ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ СВОБОДИ.

Books in the English language.

A VOICE FROM UKRAINIA, Biographical Sketch and translations from the works of Ivan Franko by Percival Cundy ....$ 50

THE KOBZAR OF THE UKRAINE, being select poems of Taras Shevchenko done into English verse with biographical fragments by Alexander Jardine Hunter, illustrated $1.25

UKRAINE, THE LAND AND ITS PEOPLE, by Stephen Rudnitsky, Ph. D. (containing six full-size maps) $1.75

All three books for $3.00.

Замовлення разом з належитістю слати на адресу:

SVOBODA,
P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

В. Будзиновський.

ЯК ЧОЛОВІК ЗІЙШОВ НА ПАНА

(Оповідання).

(6)

Стефан вдивлявся в її лице, та нічого не міг доглянути, бо густа ліщина заслонила і той маленький білий серп, що плигав по темнім небеснім склепінню. Лавка, на котрій сиділи, була в цілковитій пітьмі.

Думки Стефана відбігли від хвиль, від місця, на котрім сидів, від особи, котра до нього пригорталася. Думкою перенісся в тій хвилі на вулицю Осолинських. І бачить він в своїй уяві:

Іде школярка. Іде своїм спокійним, рівним кроком. В одній руці книжки, в другій чорна парасолька. Синява сукня, на ясній капелюші блавати з маком. На тонкім стебельци хитаються за кождим її кроком, мовби кланялися йому. Ще ніколи не видалася йому такою гарною, як тепер, як в тій хвилі. Ті очі... той стан! Галя не може й рівнатися з нею. Школярка іде й озирається. За ким? — Очевидно за ним.

„Нині він не вийшов! Невірний... він другу любить!" — Стефан уявляв собі, що школярка так думала, коли нині рано, ідучи зі школи, не побачила його. Стефанови бачиться, що її лице захмарилось... Трохи не плаче. Неначе би вгадувала, що він другу голубить.

Галя рушилася і Стефан мов пробудився зі свого отупіння. Образ школярки щез. Йому стало совісно. Сам не знав, чому. Не знав, кого він перед хвилею зрадив. Чи Гальку, що, цілуючи її, думав про школярку, чи школярку тим, що цілував Гальку? Зсунув руку з Галиної шиї і сказав, підводячися з лавки:

— Ми засиділися. Ходім вже до наших!

Мовчки перейшли долину парку і зайшли на гору, на площу вистави.

На площі неначе би море з берегів виступило. Филі народу переливалися з шумом і гамором в той, то в другий бік. Над тим рухливим морем людською море світла. Людська штука перемінила ніч в білий день. Нагло утихла голосна товпа, рухливі филі успокоїлися, будьтоби нагло замерзли, бо на одним рухом руки машиніста зробилося темно. Усі світла згасли нараз. Не минула і секунда, як зпід землі триснув високо-високо обемистий стовп кровавого світла, як велика огниста гора. Галя, оперта на рамени свого товариша, заперла дух і з подивом глядiла на ту масу води, що гналася десь аж під небо і що хвиля змінювала свою краску.

— Славно! славно! — ревнуло із грудей тисяч людей і загриміли оплески всіх рук. Ясна піраміда двигнулася ще раз під небо і погасла. Чарівник ударив паличкою в свій апарат і нараз блиснули тисячі штучних зір. На площі знов зробилося ясно, як у білий день.

— Час до наших! — Стефан пробудив дівчину з задуми.

Вона здригнулася, глянула йому в очі і спитала:

— Стефане, написати батькови?

— Про що написати?

— Про те — хвилю мовчала. — Про нинішне — і рукою показала на парк, в сторону темної алеї, де перед хвилею обоє сиділи на лавці.

— Про нинішне? Щож батько тут має?...

— Він мене так любить... і я його... І вас він любить. Він так утішився.

— Утішився? Я не можу збагнути, на що він має знати, і я цікавий, на що йому це придасться. З чого він має тішитися? Чи з того, що ти мене любиш і що ми цілувалися?

— Лиш **я тебе люблю?** Ти лиш тому цілував мене? Іншої причини ти не мав?

— Іншої? Якаж могла би бути інша? А хоч би й була, то що тут спільного з твоїм батьком? На що йому про це знати?

Дівчина поблідла... Її уста дрожали.

— Я думала, що ви ліпші, — шепнула збентежена. — Ні! — Що ви ліпше роздумали собі ту річ.

— Лишім це на пізніше.

Галя замовкла обиджена і скорим кроком пустилася в сторону, де при реставраційнім столі сиділо ціле товариство. Сіла коло своєї тети і більше зі Стефаном не балакала. Стефан не відвів товариства, як звичайно це робив, до хати, так йому ніяково і совісно було. Замішався в товпі народа і будьтоби не хотячи загубився. Пішов до ресторану, де грала уланська музика, і пересидів до півночи. Звідтам потяг до каварні і десь аж над раном вернувся до хати. Його гризло те, що заскоро завів з Галею розмову про те, та „хитрій" дівчині дався підпутати за язик.

Думки не дали йому всну... Він не повинен був тої балачки зачинати цілком, або коли вже дійшло до того, відразу і недвозначно рішитися, туди, або сюди. Тепер і сам не знав, на чім стоїть, і дівчину лишав у пригноблюючій непевности. Думав над виходом:

— Найліпше здається було би привернути давніші, виключно приятельські зносини і покищо про ту дразливу справу мовчати. Колись, як буде час, трапиться нагода справу остаточно порішити. Біда лише в тім, що **вона** вже рішилася. Вона мене цілком певно любить. Нині це мені вже сказала. Вона схоче мати мою відповідь і повинна її дістати. Товариські зносини без порішення справи в цей чи той бік не будуть для неї дуже милі. Ну! Не менше і для мене, як знаю, що вона кождої хвилі виждає від мене рішучого слова. Ні! Такий спосіб виходу цілком неможливий. Лiпше на якийсь час зчезнути їй з очей.

Лежав хвилю спокійно, стараючися вснути, та сон не приходив. Думав, думав і прийшов до переконання, що і цей плян не практичний.

— Школярка, — міркував, — то лиш фантазія і мабуть такою лишиться. Я до неї не можу приступу. Хочби такий приступ знайшовся, то я не буду одинокий метелик, що схоче сісти на ту гарну квітку. Буде їх певно цілий рій, і вона буде мати в чім вибирати. Велике питання, чи вибрала би мене. На добавок, не знати, чи вона збливька така гарна, як на вулиці; питання, чи її душа така гарна, як її тіло.

Галька для мене певна — думав далі — і, на скільки я її пізнав, душа в неї гарна.

Ануж вона зразиться до мене, як я усунуся? Її любов остигне, або й звернеться до кого іншого. Ануж до неї навернеться той Славко Охнич, котрого вона сяк так навидїла? Це не виключене. Ні! до цього не можна допустити.

Перележав так хвилю, з руками під головою і став успокоюватися.

— Чого я властиво хочу? Чи Галька не відповідає тому ідеалови жінки, який я собі виробив? Перша умовина, краса. Чи вона може не гарна? Правда, школярка гарніша, та чи я мушу взяти найгарнішу в світі?

— Школярка мабуть Полька, — думав, — очевидно, що Полька... А я з польською гуською не женився би ні за що в світі! Дотого ще вона може якого „високого" роду, з польсько - аристократично - новими звичками... Мені здається, що так здається. І я... мав би понижуватися до аристократії?! Будь що будь, в таке суспільне багно я не думаю, не можу влізти, хоч би й по вуха залюбився. А того, Богу дякувати, ще нема...

— Стефан став в думці порівнювати обі дівчині:

— Школярка певно не є мудріша від свого черевика. Вона певно ходить до якогось пансіону, де вчать троха паплятися по-французьки, тай доброго тону в панськім товаристві. Гальці позавидував би освіти і неодин мужчина з університетськими студіями. У Гальки і в мене одні переконання, одні змагання. Я політик і письменник. Вона живо цікавиться тими справами. У неї також неабиякі спосібности літературські. Чогож більше мені треба? Я повинен бути їй вдячний, що вона хоче дивитися на мене... Вона любить мене, школярка й не знає мене. Хочби й знала, то ще питання, чи я припав би їй до вподоби так, як Галі. Це одно. Друге, чи її батьки приняли би мене? Це певно якісь зарозумілі Ляхи. Вона молоденька, залежна від батьків. Нема що довго надумуватися. Ніхто інший, як лиш Галя може бути і буде моєю жінкою.

Вже був білий день, як Стефан уснув. Петро знав, що Стефан прийшов до хати дуже пізно, отже коли прийшла пора брати в руки скрипці, не будив його. Лишив його в ліжку і сам пішов до міста. Коли Стефан пробудився і глянув на годинник, доходила дванадцята година.

— За пару хвиль іде моя школярка! — погадав, схопившися.

Хвилю сидів, протирачи очі і думав, чи він годен зібратися і ще на час зайти на вулицю Осолинських.

— Нехай іде собі здорова! — буркнув і впав назад на подушки.

(Дальше буде).

Ніякий культурний нарід не може обійтися без шкільного Товариства, яке в національній державі стає клітиною державно-освітного апарату, а в міншині — доповнює її занедбання чи недогляди в освітній роботі. — Скількиж більше значіння для бездержавного українського народу має „Рідна Школа" в старому краю! Памятаймо на це!

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

КАРНЕҐІ, ПА.

Свято в честь Матери.

Українське Дівоче Тов. св. Ольги мало 5 травня свої сходини, на яких викладав о. М. Кучер українську історію, а опісля п. учитель И. Буката мав пробу співу. При кінці свого викладу о. парох вніс пропозицію й дараджував, щоби за ініцiятивою Дівочого Тов. св. Ольги влаштувати свято в честь матери, якого в Карнеґі передше не було. Всі дівчата на те дуже радо згодилися. Вибрано комітет до переведення свята і начеркнено порядок свята. Звернемо також увагу всім дівчатам, щоби кожда для своєї мами купила подарунок і принесла його в день свята до салі.

Надійшов бажаний час „День Матери". 8. травня ц. р. в годині 3-тій пополудни зібралися дівчата, щоби прикрасити сцену й салю, а дівчата, які кінчили курс українських вишивок, зібралися, щоби зняти фотографію зі свого курсу разом зі своєю учителькою вишивок, п. Юлею Кучеровою, бо пані добродійка 12 травня мала відїхати зі своєю дочкою Лесею і синком Богданком до Рідного Краю на три місяці, щоб відвідати рідних в Товстім, повіт Заліщики, а при тім відвідати „Українське Народне Мистецтво у Львові" й інші українські інституції. Тому, що пані Кучерова відїздила, курс вишивок відбувався не два рази тижнево, але по чотири рази, щоби потрібний матеріял можна було вичерпати й опанувати. На курсі було 36 дівчат, з них 20 покінчили курс з дуже добрим успіхом, 8 дівчат з добрим, 5 дівчат з достаточним успіхом, а 3 учениці, на жаль, не відповіли всім вимогам курсу. Пані добр. Кучерова відїхала 12 травня кораблем „Европа", а має повернути з початком вересня б. р.

В неділю, 8 травня, мало розпочатися Свято Матери в 8 годині вечером. Тоді якраз зачав падати дуже зливний дощ, тому дівчата думали, що на марне всe їх приготування. Та в своїх думках завелися, бо матери, не зважаючи на зливу, прибули на своє свято й то поверх 200 матерей. Прибули також і поважані гості з Пітсбурґа, які приїхали попрощати паню Кучерову й які Дівочим Комітетом були запрошені на свято.

Коли на сцені піднеслася куртина, сцена представляла чудовий вид, ціла прибрана квітами, виглядала немов красний цвітник. По коротенькім вступнім слові розпочався концерт в честь матерей. До всіх співів приґравав на пяні п. учитель И. Буката. В виконанню концерту взяло участь поверх 110 дівчат, багато не прийшло через зливу. По концерті святочну промову виголосив до матерей о. М. Кучер на тему **„Мама в давних часах невільництва і поганства та мама з часів християнства і волі"**. Промова була поучаюча й взнесла, бо це був відчит, опертий на многих примірах, де виступали мами героїв і ґеніїв, де були мами, які своїм вихованням дітей заслужили собі на славу. Також о. Кучер наводив, як поступають злі мами як зле виховують своїх дітей і такі мами приносять вітчині ганьбу, тому злих мамів, звироднілих не повинно бути між українським народом. Тож нехай кожда мама уважає, що вона може бути розсадником зла й добра, слави й ганьби. Ми, Українці, прямуємо до відбудови своєї держави, то кожда українська мати нехай має це на меті й нехай зі своїх діточок виховує добрих горожан і патріотів. Ми мусимо памятати, що коли У. Г. Армія під напором Ляхів при допомозі Антанти опускала Галичину й переходила за ріку Збруч, то український уряд видав відозву **до матерей** і в тій відозві говорить: **„Ми Стрільці, Боєвики, опускаємо Рідний Край, але ви, матери, остаєте й ви виховуйте наших братів і сестер, дітей своїх, так, щоби вони знали історію українського народу, щоби любили Рідну Землю Україну й знали те, що тепер, коли нема Української Держави, то на українських землях панує неволя. Всі Українці, мають невтомно боротися словом і ділом, доки не виборють долі й волі та самостійности для України. Матери, памятайте, що на вас вся надія, від вас залежить воля України. Своїм вихованням маєте побідити ворога, наїзника української землі".**

В часі промови о. пароха на салі панувала тишина, хоч на дворі блискало й громи били. о. Кучер промовляв щиро як український жовнір, який бачив кривду українського народу. Тою промовою вивищив звання матери, але дав їй велике завдання, велику відповідальність. Мами на галі плакали й з жалю й гордости, тулили діточок своїх до себе й голубили, зльози їх капали на голови дітей, а в серцях щось говорило, „я частина українського народу, на мені лежить обовязок виховати дітей, щоби знали про Україну, щоби любили ii, а хоч шанували, а нік ли не були яничарами."

По промові отця пароха виголошено декламації в честь Свята Матери. Леся Кучер виголосила красно віршик „Мала Українка", а „На Свято Матери" віддеклямувала з чуттям Анна Яворська. „В честь Матери" виголосила Орина Попівчак.

Редактор М. Хандога виголосив святочний реферат в честь мамів.

Реферат був на тему „Три Матері": „Мати рідна — природна", Мати наука-просвіта", а трета мама, то „Наша рідна Україна". Реферат був обдуманий, повний примірів і гарних доказів, всі присутні були захоплені рефератом й час від часу нагороджували прелеґента оплесками.

По рефераті дочки щедро частували своїх мамів ріжними смачними перекусками, а по гостині відбулося роздання дарунків мамам. Були і мами, яких діти попрощали сей світ і виглядало, що ті мами дарунків не дістануть. Але так не було, бо комітет свята в честь Матери подбав про все. Дівчат зі своєї каси купили поверх 50 подарунків і кождій мамі дали презент з Дівочого Тов. св. Ольги. В той спосіб, кожда мама одержала святочний дарунок. Тою несподіванкою мами були дуже вдоволені. На закінчення свята відспівано український гимн.

Свято Матери було цього року перший раз в Карнеґі. Мами перший раз почули, що їх високо цінить світ, що вони є покликані брати участь в громадськім життю, тому кожда мама повертала весела домів з тою постановою, що діточок своїх має виховати якнайліпше.

Є надія, що жіноцтво в Карнеґі не буде байдужне до громадських справ, а **буде брати в ньому участь і певно заложить у себе відділ Союза Українок.**

Та провиною булоб проминути тих, які до свята багато причинилися, а то Укр. Дівоче Тов. св. Ольги, бо колиб не воно, то тих підприємств, які час від часу є в Карнеґі, не булоб. Тому честь Дівочому Товариству, а головно предсідательці товариства, панні Настуні Венґрин, яка тут в Америці роджена, але Рідний Край своїх батьків — Україну любить, знає її історію, є дуже діяльною й проводить товариством дуже гарно.

Маруся Микіта,
кас. У. Д. Тов. св. Ольги

—o—

GREENFIELD, MASS.

UKRAINIAN DANCE PROGRAM GIVEN.

Folk Dances and Songs Presented by South Deerfield and Ludlow Groups.

About 50 young Americans Wednesday evening donned the bright costumes of their Ukrainian ancestors and presented a dance and song prigram for the double purpose of honoring the American Revolutionary leader and reminding of the Ukraine's aspirations to independence. The entertainment was presented in Knights of Columbus hall by the joint efforts of the South Deerfield Ukrainian Junior club and that of Ludlow.

It was believed to be the first time a full evening of Ukrainian folk dances and songs had been presented in Greenfield and is part of a national program by Ukrainian groups as their contribution to the Gerge Washington bicentennial celebration.

The company which danced Wednesday evening was entirely in costume, most of them the result of home industry of mothers who brought from the old land a love of bright colors and needle skill in fashioning the ancient designs in cross stitch and embroidery. The participants ranged from seven to 18 years of age. The boys wore white blouses, with high collars and tight-fitting wrists, touched with cross stitch at the cuffs, throat and down the front. Their red and blue zouave trousers were thrust into the tops of traditional boots and bright sashes were twisted about their waists.

The feminine costume was more intricate and apparently the English launguage lacks specific words for its components. The girls also wore a decorated blouse, an unfastened sleeveless jacket, a plaid skirt open at the front to display a white slip, partly concealed, however, by an embroidered apron. A band of flowers crossed the front of each head while from behind multicolored ribbons fluttered.

The dances had as a foundation a quick, rhythmic and constant movement of the feet which perhaps most nearly suggested the restless light-footedness, of a tap dancer. Arms and heads were used gracefully in symbolic interpretation of the dance subject. The boys added the suppleness and vigor of the famed Cossack step, the stamping of heels and kicks from a squatting position, which the Ukrainians claim as their own. The dances were not originated for stage presentation. The men would have been more effective around a campfire or perhaps a cask of vodka while the mass movements of the girls, some not dissimilar to the Portland Fancy or a dancing grand march, would have had greater freedom on a village green, if the Ukraine has such. The dances and songs were accompanied by a four piece orchestra.

At the opening of the program, Miss Olga Klimowicz, vice-president of the Ludlow group and leader of both dances and songs, gave a brief resume of Ukrainian history, its struggle for independence and the part these dances have played in the life of the people. She said there were 40,000,000 of the Ukrainian race living in southeast Europe under the domination of four other nations. She quoted the greatest poet of the Ukraine, Taras Shevchenkok, as saying of his fatherland, "Our land, but not belonging to us."

The Ukrainian love of freedom, their culture, their national consciousness have been kept alive in their popular poetry, their folk songs and their folk dances. When we speak of the Ukrainian ballet it must be remembered that this ballet comprises a series of Ukrainian national dances symbolizing the Ukraine's art, culture and great historical past. These dances possess a natural freedom, exhilration, vigor and elegance. They are like the winds that move the grasses on the Ukrainian steppes. In fact, they breathe the very spirit of the Ukraine.

Rev. Michael Prodan, pastor of the South Deerfield Greek Catholic church, welcomed the audience in a brief address in which he spoke of the purpose of the recitals in the Washington bicentennial year. He emphasized that all participants were American born and had been studying the old dances since last October.

The program closed with the massing of all participants and the singing of the Star Spangled Banner and the Ukrainian national hymn while the flags of the two lands were crossed at the front of the stage.

Officers of the South Deerfield Junior club under whose auspices the entertainment was given are Walter Michalek, president; Anne Hrynyzyn, vice-president, and Mary Olenick, secretary.

(Greenfield Daily Recorder, Thursday, June 9, 1932).

—o—

ПІТСБУРҐ, ПА.

Чотири Українці, одна жінка і грох мужчин покінчили університетські студії в Пітсбурґу.

Минулого тижня відбулося закінчення шкільного року в „Юніверзити оф Піт", на якім роздано дипльоми укінчених студій українській студентці Марії Бек (бечелор оф ло), Адамови Баволяк (бечелор оф ло), Стефанови Малєвичеви (бечелор оф сівил інжинірінґ), й Миколі Бабякови (бечелор оф саєнс).

Всі згадані є членами Українського Університетського Клюбу в Пітсбурґу і членами У. Н. Союза.

Панна Марія Бек, літ 24, викликала свого роду сензацію, покінчивши студії в такім молодім віці. Це піднесла місцева американська преса. Панна Бек відома теж зі своєї громадянської праці в Пітсбурщині й зі своїх недавніх промов до молоді та реферату на конґресі Союза Українок.

Панна Бек є уроджена в Америці, є донькою звісного українського громадянина з Форд Сіти. Ґімназію покінчила в Галичині. А потім вернулася до Америки й тут покінчила університетські студії.

Адам Баволяк з Мекеду, Па., є братом панни Юлії Баволяк, містопредсідательки У. Н. Союза. Є він свідомим Українцем, інтересується життям нашої молоді в Америці й нашої іміґрації взагалі. Молодий адвокат думає розпочати практику в своїм рідним місті.

Стефан Малєвич, літ 21, є сином Головного Радного У. Н. Союза, п. інжиніра Володимира Малєвича з Пітсбурґа. Вихований у свідомім патріотичнім українськім домі, вже змалку привик він брати участь в народнім життю. Тепер бере активну участь в органiзованню молоді і є касієром Укр. Університетського Клюбу.

Молодий інжинір скінчив це „Різерв офісерс трейнінґ" і дістав степень „секонд лютенантшип" в американській армії.

Микола Бабяк, роджений в Америці, вже тепер дав незбиті докази свого патріотизму і любови до свого українського народа. Є завжди активним при кождій народній роботі, а якраз тепер є предсідателем в Міжнароднім Здвизі, котрий відбудеться в Пітсбурґу дня 4-го липня ц. р. Виказує теж надзвичайні здібности і можна надіятися, що наша іміґрація матиме з нього багато користи. Є він теж шурином відомого українолюбця, д-ра Мілана Мілоєвича, котрий тепер жиє в Филаделфії.

Л. М.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Володимир Худик, член У. Н. Союза, від. 221 Бр. св. Стефана в Щикаґо, Ілл., помер на серцеву недугу дня 3. червня 1932 року.

Похорон відбувся 6 червня при участи членів Бр. св. Стефана, родини й знакомих. Відпроваджено останки покійного з дому жалоби до української гр.-кат. церкви св. Миколая, а відтак на місце вічного спочинку.

Покійний мав 52 роки життя. Лишив вдову й осиротив шестеро дітей. Походив з села Лубів, пов. Сокаль, Західня Україна.

Від 1918 року до кінця свого життя був добрим членом Бр. св. Стефана і У. Н. Союза.

Вічна Йому Память.

Тарас Шпікула, секр.

У 1881. році міністром справедливости в італійськім кабінеті був Йосиф Занарделі, Раз прийшов до міністра якийсь молодий чоловік і просив, щоб дав йому становище в міністерстві, яке саме було опорожнилося.

— А відки ви є? — спитав міністер.

— З Брешії.

— Коли так, то не могтиму вам помогти. Я знаю тамошніх людей та знаю, що не надаються на відповідальні становища.

— Алеж пане міністре, я сам знаю двох людей відтіля, про яких годі таке сказати.

— Щож це за люди?

— Перший це пан міністер, а другий — я.

Завдяки свому дотепови юнак дістав становище.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

На визвольну боротьбу.

Відділ 18 ОДВУ, імени Юліяна Головінського, переслав через Обєднання $100 на визвольну боротьбу.

Г. Яськів, касієр.

—o—

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

На Рідний Край.

Громадянин Павло Штогрин переслав через Обєднання пожертву на Рідний Край в сумі $5. Гроші призначені порівно на Рідну Школу та на УВО.

—o—

НЮАРК, Н. ДЖ.

Голодним на Гуцульщині.

Отець Лев Кушнір переслав через Обєднання $15.80. Гроші ці зібрані на Великдень в українській православній церкві й призначені на допомогу голодуючим у Краю братам-Гуцулам.

—o—

ЙОНКЕРС, Н. Й.

На Рідний Край.

Читаємо наш часопис і все, коли побачимо якісь жертви оголошені то й ми, члени Укр. Горож. Клюбу при 29 Джексон Стріт, Йонкерс, Н. Й., рішили і цього року не позістати позаду, хоч яке безробіття коло нас, але ми рішились вислати хоч маленьку суму, бо, як то кажеться, громада по нитці, а бідному сорочка. Наш Укр. Гор. Клюб ухвалив і післав з каси на Рідну Школу $5; на інвалідів $5; на „Просвіту" $5. Кромі того присутні члени зложили на „Просвіту" свою річну вкладку. По $2: М. Фатюк, В. Мандзій, Гр. Сакала, Н. Гавриляк, Н. Богдан, І. Сокирка, М. Федьків, К. Чолій, Ст. Мартинів, І. Лагойда.

Гроші вислано через „Обєднання". Нашим бажанням є, щоби всі Українці на еміграції були членами „Просвіти".

В. Мандзій.

СПРАВЛЕННЯ ПОХИБКИ.

Як ми помагаємо Рідному Краєви.

В числі 123 „Свободи" подано, що „замісць вінка на могилу Марти Кедровської" зложило Товариство „Дністер" 5 долярів. Ті гроші зложило не Товариство „Дністер", а Товариство „Дніпро".

Отсею дорогою справляємо прикру помилку.

С. М.

ЧЕРВОНИМ КАТАМ УКРАЇНИ.

Молоком текуча і медом пливуча
 Земляця кохана...
Золотом, збіжами, сріблом, жемчугами
 Вповита, прибрана.
Тебе, о землице, як красну дівицю
 Люди величають;
Співці і поети складають сонети
 І пісні співають.
Нивами ти цвила, пів світа живила
 Своїми плодами;
Під серцем ховала, пестила, кохала
 Гадюк тисячами.
Ниніж ті гадюки, червонії круки,
 Тебе вже лотчать
І кров Твою, Ненько, із груди-серденька
 Випивають, точать...
Ах, люба земличко, румянее личко
 Твоє носумліло;
Господар твій давній обдертий, голодний,
 Попухло все тіло.
О, гади червоні, Іроди пекольні!
 Вже близько час кари...
Крадене не гріє... Ось вихром повіє
 Й здіймуться пожари...
Посохлії руки за голод, за муки
 До помсти здіймуться:
Комуна пропаде — лани і левади
 Знову розцвитуться!

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ПЛЕЯНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. ім. Ів. Франка, від. 372, повідомляє всіх членів, що місячний мітінґ відбудеться в пятницю, 17 червня, в годині 7-мій ввечір, в домі тов. Головки. Взивається всіх членів прийти в означений час, бо є важні справи до полагодження. — Вас. Ярема, предс.; Гр. Орецький, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Жіноче Тов. „Згода", від. 358, повідомляє всіх своїх членкиць, що піврічні збори відбудуться в неділю, 19 червня, в год. 1-ій пополудни, в У. Н. Домі, Вест 14 вул. Проситься всіх членкиць прибути на означений час. Довжні членкині повинні явитись і вирівнати свої вкладки, бо інакше поступиться після ухвали. Не явившася членкиця заплатить кару 50 ц., а урядниця 1 дол. — Софія Когут, предс.; Б. Гричковська, писарка.

ДІТРОЙТ, МІШ. Бр. св. О. Николая, від. 175, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 19-го червня, в годині 12.30 в полудне, в гали церковній при Кліперт ул. Проситься усіх членів прибути на цей мітінґ на час, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів нагадується вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. — П. Поштак, предс.; В. Шеремета, кас.; В. Бартош, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Сестр. Неп. Зач. Пр. Діви Марії, від. 112, подає до відома всім своїм членкицям, що місячні збори відбудуться в неділю, 19 червня, в гали церковній, в годині 12-тій в полудне. Довгуючих взивається вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Марія Розуміло, предс.; Ева Лялук, скарб.; Катерина Габрівська, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Сестр. Рожд. Пр. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх членкиць, що мітінґ відбудеться в суботу, 18 червня, в годині 7.30 ввечір, в гали церковній. Просимо прийти на мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих взивається вирівнати свої довги. — Олена Скробач, предс.; Ева Ґерула, кас.; Софія Гунька, секр.

МЕЛВІЛ, Н. ДЖ. Отсим подається до відома, що мітінґ Тов. Запорожська Січ, від. 347, відбудеться в неділю, 19 червня, в годині 2-ій пополудни, в гали де звичайно. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. — П. Чопек, секр.

СПРІНҐ ВАЛИЙ, Н. Й. Укр. Тов. Просвіти, від. 16, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 19 червня, в годині 3-ій пополудни, в домі Тов. Просвіти. Проситься всіх членів і членкиць прибути на цей мітінґ. Не явившийся на мітінґу заплатить кару після статута. — А. Кашинський, предс.; Н. Загадайко, кас.; І. Брега, секр.

СТАМФОРД, КОНН. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 19 червня, в гали парафіяльній, в годині 5-тій. Проситься всіх членів прийти і вирівнати свої вкладки. — Василь Карий, предс.; В. Блащук, кас.; Я. Тирчик, секр.

ЛІТЛ ФОЛС, Н. Й. Тов. Зап. Січ, від. 330, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 19 червня, в годині 2-ій пополудни, в У. Н. Домі. Є важні справи до полагодження, тому кождий член повинен бути присутний. Довгуючі повинні вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Буде справоздання за пів року і принимання членів і дітей без вступного. — Микола Паламар, секр.

ЛУДЛОВ, МАСС. Тов. ім. Ів. Франка, від. 253, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, 18 черв., замісць 11 червня, в годині 7-мій ввечір, в Укр. Гали, 3 Лаклеид ул. Обовязком є всіх членів прибути на цей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Взивається тих членів, що були виїхали і суспендованих, вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть виключені. — Василь Босик, пр.; Петро Павлів, кас.; Іван Приступа, рек. секр.

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 198, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться 19 червня, в годині 6-тій ввечір, у Василя Погорівки, 33 Гамілтон ул. Проситься всіх членів зійтися точно в призначений час. Не прибувший на цей мітінґ член або урядник підлягає карі після статута. — Д. Патятинський, предс.; Гр. Лисяк, кас.; В. Погорівка, секр.

ТАМАСТОН, КОНН. Тов. Українська Січ, від. 222, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 18 червня, в годині 8 ввечір, в Укр. Гали на Проспект ул. Кождий член має явитись на цих зборах, бо є важні справи до полагодження. Не явившийся член підлягає карі після статута. Довгуючі, коли не прийдуть і не вирівнають своїх залеглостий, будуть суспендовані. Будемо приймати нових членів без вступного. — М. Пастернак, предс.; А. Береза, кас.; І. Кіндрат, фін. секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, 18 червня, в годині 7-мій ввечір, в церковній гали, 127 Парк ул. Обовязком є явитись на цім мітінґу, бо справа дуже важна до полагодження. Довгуючі члени повинні прийти і вирівнати свої вкладки, бо інакше будуть суспендовані. — Конст. Марущак, предс.; Мих. Довгий, рек. секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Цим повідомляється членів Бр. св. Володимира, від. 105, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, 18 червня, в годині 6-тій ввечір, під ч. 2051 Ровен ул. На мітінґу буде справоздання, тому всі члени повинні явитись. Довгуючі члени мають вирівнати свій довг, бо інакше будуть суспендовані. — П. Козмарський, предс.; Ст. Крайник, кас.; Ст. Борис, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома усім членам Бр. св. Георгія, від. 239, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, 18. червня, в годині 5-тій пополудни, в Домі Горожан, 847 Н. Френклін ул. Змінено мітінґ з неділі на суботу через літню горячку і що в неділю є Зелені Свята. Це є важний мітінґ і присутність всіх членів конечна. — Н. Наконечний, предс.; І. Поращок, кас.; Н. Волос, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє членів, що піврічні збори відбудуться 19 червня, в годині 1.30 пополудни, в гали церковній, 47 Говп Еве. Обовязком є кождого члена прибути на збори і вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. — М. Табачук, секр.

ПЛЕЙНС, ПА. Бр. св. Андрея, від. 48, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться 19 червня, в годині 2-гій пополудни, в І. Нагребецького при Н. Рівер ул. Контр. комісія має порахувати книжки в пятницю, 17 червня, в годині 7 ввечір. — Уряд Братства.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 19 червня, в годині 2-гій пополудни, в гали У. Н. Дому, 237 Гавп Еве. Піврічні збори є такі важні, як і річні, тому неявившийся член підлягає карі після статута. Члени довгуючі мають вирівнати свої залеглости; в противнім разі будуть суспендовані. — В. Микитин, предс.; П. Головчук, кас.; М. Федорів, фін. секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 22, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 18 червня, в годині 8-ій ввечір, в У. Н. Домі, 101 Гренд ул. Тому, що є багато важних справ до полагодження, присутність кождого члена конечна. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі уряд буде змушений поступити після статута. Не явившийся член підлягає карі 50 ц., а урядник 1 дол. — М. Баглай, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. Бр. св. О. Николая, від. 5, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 18 червня, в годині 7.30 ввечір, в гали Чеського Дому, 29-19 24-та Еве. Уряд просить всіх членів і членкиць явитись і незалягати з вкладками. Члени, котрі довгують по кілька місяців, коли не прийдуть і не вирівнають довгу, будуть суспендовані. Не забувайте привести нових членів і вписуйте свої діти до У. Н. Союза. Не явившийся на збори член підлягає карі після статута. — І. Кубарик, предс.; Гр. Василик, кас.; Павло Барнич, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що збори відбудуться 18-го червня, в годині 8-мій ввечір, в гали під ч. 217 Іст 6-та вул. Проситься всіх членів прийти на ці збори і вирівнати свої залеглі вкладки. — Мих. Марків, рек. секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 19 червня, в годині 1-ій пополудни, в Укр. Домі, 847 Н. Френклін ул. Проситься всіх членів прибути на час. Уряд і контроля здадуть справоздання за 6 місяців. — Р. Карбівник, предс.; П. Семків, кас.; Ілько Савчин, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Сестр. Любов, від. 37, повідомляє усіх своїх місцевих і позамісцевих членкиць, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 19 червня, в годині 3-тій пополудни, в гали У. Н. Дому. Буде піврічне справоздання контролі. Взивається довгуючих прийти і вирівнати свої залеглости, інакше будуть суспендовані. Котра з членкиць не може прийти на мітінґ, мусить прислати свою належитість перед мітінґом. — А. Горін, предс.; А. Огар, кас.; Анна Генега, секр.

ТАРЗАН І НЕВІДОМА ІМПЕРІЯ.

(60)

Галасливо й грізно малпи наступали на Тарзана. Вони видавали такі звуки, що лякали сторожу та навіть тих людей, що були геть далеко на своїх сидженнях. Попереду зі страшним виглядом, вискаливши свої зуби та ікли, виступала величезна малпа. „Я Ґаят! Я вбю тебе!" — кричала грізно малпа своєю мовою. За нею луною повторювали інші: „Я Вуто! Ми вбємо тебе! Смерть Тамарґані!" — кричали ріжними голосами малпи, підступаючи до Тарзана.

Тарзан стояв спокійно, зложивши на грудях руки, а натовп ревів від обурення. Натовп не розумів нічого. Йому здавалося, що Тарзан ждав покірно своєї долі й що його негайно малпи роздеруть на шматки. Люди кричали, звертаючись до імператора: „Геть імператора! Вбийник! Смерть Сублятусови!" З цими словами кілька більше обурених людей кинулися на арену, в напрямі до льожі Сублятуса. Та воїни заступили їм дорогу, а двох тяжко поранили.

Коли поранених виносили геть з арени слуги, Сублятус задоволений звернувся до свого гостя в льожі: „Це має бути доброю наукою іншим, щоби знали силу й твердість волі свого імператора!" Гість відповів: „Так! Це рація! Мусять знати, що імператор завжди має владу й силу!" Ще щось хотів говорити далі гість, запобігаючи ласки в імператора, але те, що він побачив на арені, припечатало йому язика. Лише посинілі губи нервово дріжали.

Імператор також глянув туди, а натовп притих і поволі якось притаївся. Всі побачили таку дивну картину, що вона всіх немов прикувала їх до місць. Ніхто не міг поворухнутися від здивування, що грізні й обурені малпи стали спокійними й мирними біля Тарзана. Коли перша малпа підійшла до Тарзана й зі словами „Я Зуто вбю тебе!" хотіла кинутися на нього, той сказав її мовою: „Гляди, Зуто, щоб ти не вбив свого приятеля!" Малпи заніміли, вчувши свою мову.